

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Kazinczy-utca 808. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Marki 14. sz.)

Megjelenik a lap

minden szerdán és szombaton egy egész iven.

ELŐFIZETÉSEIR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

M.-Vásárhelytt, 1873. aug. 22.

(K.A.) Lapunk volt első, mely ezelőtt egy évvel a végrehajtói intézmény ellen föl szólalt, — ki mertük mondani akkor máj — alig három hónapos korában ez intézménynek, „hogy az halva született, s hogy igen örültünk volna, ha azzal soha meg nem ismerkedünk.“

Állításunkban nem is csalódtunk.

Figyelemmel kísértük azóta úgy a sajtó, mint a gyakorlati életben, közvetlen fölmerült véleménynyilvánulásokat, s ezekből meritett meggyőződésünk után sincsen miért korábban kimondott véleményünket elstetettnek nyilvánítani.

Különösön a kézbesítői intézményt vettük volt bonczkés alá, megmondottuk őszintén, „hogy az a legterhesebb és visszásabb jogállapotba fog belesodorni.“

Állításunk igaznak bizonyult; legtöbb törvényhatóság osztatta nézetünket; az országházban a felmerült viták, az igazságügyminiszteriumhoz e tárgyban érkezett petitiók egész halmaza, könnyen lehűthette az ellenvéleményűek ez intézménybe szerelmes theoreticusok az iránti illusióit, „hogy ez intézmény Európa legelőhaldottabb államaiban is a legelőnyösebbnek bizonyult volna be.

Az intézmény elve ellen mi nem is harcoltunk, de ha egyebütt valami jó, nem következik, hogy nálunk is az legyen, aztán a gyakorlati alkalmazástól is függne tán valami: mi éppen azért intéztünk volt ez intézmény ellen támadást, mert keresztülvitelét tartottuk inpracticusnak, s nem láttuk azt törvénykezési rendszerünk jeleni keretébe semmikép sem beilleszthetőnek.

Egyebeket mellőzve az aránytalan költsékezt — szóval drágaságot elégséges oknak hiszszük, hogy annak eltörlése feletti véleményünket pillanatig se függesszük fel.

Ki tudjuk mutatni számokkal, mily méreg drága a kézbesítői intézmény — mivel szemben pedig adatokat hozunk fel aziránti állításunk bebizonyítására, hogy ez intézmény hiánya miatt legkisebb hátrány vagy fennakadás sem történend.

Még ez év elején volt alkalmunk látni a buda-pesti kereskedelmi- és váltótörvényszéknek e tárgyban az igazságügyi miniszteriumhoz intézett felterjesztését, ki volt mutatva ebben: hogy az ott nyolcz végrehajtó által teljesített kézbesítés legalsó számításban 34,000, mond harmincz-négy ezer forintot rótt a perlekedő felekre.

Párhuzamba állítjuk ezzel a m.-vásárhelyi kir. törvényszéket, mint a melynek tapintatos elnöke a kézbesítői intézményt — a feleknek nagyobb költsékeztől megkímélése szempontjából — soha alkalmazásba nem vette, s azt hivatali szolgál által végeztette a nélkül, hogy tudtunkra egyetlen panasz is merült volna fel a kézbesítések körüli hiányok miatt.

A különbség — s ezzel kapcsolatban az eredmény nagyon is érdekes lehet, mi a két külön-

böző eljárásu törvényszék számok szerinti viszonyításából fölmerül:

A buda-pesti törvényszék mult évbén ügyforgalmi száma 54,770 Alkalmazva volt a kézbesítésekre nyolcz végrehajtó, mi került 34,000 f. a m.-vásárhelyi kir. törvényszék mult évi polgári ügy forgalma 17,700. A kézbesítést elvégezte egyetlen egy hivatali szolga, kinek fizetése 350 frt.

Kell-e ide több commentár?! azt hisszük e számok már magukra elég világosan szólnak, mikkel szemben igazán demosthenesi nyelvezet kellene az intézmény czélszerűsége mellett továbbra is sikraszállani.

Valjon ezen arány után tekintetbe vehetők még — mit legtöbbször szoktak felhozni — az állam pénzügyi érdekei is? s ha tekintbe, a gyors és olcsó igazságszolgáltatás érdekei nem igényelhetnek-e egy kis finanziaalis áldozatot?

De halljuk továbbra is a számokat beszélteni:

Ha a b.-pesti törvényszék területén a kézbesítésekre alkalmazott nyolcz végrehajtó helyett ugyanannyi hivatali szolga neveztetnék ki, ezek fizetése a 500 frtot számítva, összesen 4000 frtnyi államkiadást vonna maga után, mely utóbbi összeggel éppen 30,000 frt terüt lehetne a perlekedők vállairól leemelni; azt hisszük ekkora áldozatot az úgy is tulságos bélyegkiadásokkal terhelt, s meglehető csigalassuságu igazságszolgáltatással megajándékozott perlekedő közönség méltán elvárhat.

Szerény nézetünk szerint tehát semmi — még finanziaalis érdek sem foroghat fenn, miáltal ez intézmény továbbrai érvénybentartása indokolható lenne.

Birjuk igazságügyérünknek az országházban a kézbesítői intézmény mielőbbi megváltoztatása iránt tett ígérétét.

Nincs okunk kétkedni, hogy miután a minden oldalról nyilvánuló közvélemény, s ez év elején e törvényszékek elnökei által felterjesztett véleményes előterjesések is ez intézmény megváltoztatása mellett szólnak — eziránti törvényjavaslat előterjesztése csak rövid idő kérdése lehet.

Ez nem is lehet máskép, ha meggondoljuk, hogy a parlamentarismus egyik legszebb jogát nemcsak új törvények alkotása, hanem a meglevőknek módosítása, s a használhatlanoknak megszüntetése is képezi.

A sommás ügyekben hozott bírói ítéletek mikénti közléséről.

Perrendtartásunk a rendes és sommás ügyekre vonatkozó eljárásokra nézve szorosabb határt föl nem állít, s többek között a sommás bírói ítéleteknek a felekkeli mi módoni közléséről határozottan, s kellő szabatossággal nem intézkedvén, — e miatt akárhányszor zavar, s félreértés támad, s igen gyakran a perlekedő felek, s az ügymenet felette nagy hátrányára az ügyek huzása — halasztására szolgáltat alkalmat; mert minden olyan határozat melyről a törvény tüzetesen nem intézkedik, a 297-ik §. a) pontja alapján semmiségi panaszszal élhetni.

Törvénykezésünk eme hiányát kiegészíteni hivatott curiai határozatok között is e tárgyban — egy 1869. évi aug. 27 én 782. sz. a. — s 1870. évi január 14-én 4973. sz. a. hozott semmitőszéki határozatoknál egyéb meg nem jelenvén — e kérdés ez idő szerint még megoldatlanul néz a jövő elébe, s igen is tág tért nyit a számtalan — legtöbbször a per huczolására czélzó perorvoslatokra.

Ez okból megkísértjük e tárgybani véleményünk közzétételével tisztázni a különböző nézeteket.

A most idézett curiai határozatok közül a 4973. számú azt mondja:

„hogy a sommás ügyekben kelt bírói határozatoknak akár kézbesítés, akár kihirdetés útján történt közlése annyiaval is inkább törvényszerű, minthogy az esetben, ha szóban forgó ítéletek kihirdetésére megidézett felek valamelyike meg nem jelenne, különben is kézbesítésnek szüksége forogna fenn.“

E határozat — olvassuk át azt bár hányszor is — mindig a Delphi oraculum jóslatait juttatja eszünkbe.

Ezzel szemben hivatkozunk magára a törvényre.

A polg. törv. rendt. 124. §-sa szerint „az eljárás berekesztése után a bíró azonnal ítéletet mond“ a 2-ik pont szerint pedig „csak azon esetben kézbesítendő a félnek az ítélet, ha az meg nem jelenés miatt hozatott,“ tehát ebből következtetve, a tárgyaláson megjelent felekkel letárgyal, befejezett ügyben hozott ítélet, az első pont szerint kihirdetendő.

Véleményünk szerint a prt. idézett §-át másként nem magyarázhatni, csak úgy, hogy a sommás ítéletek, ha a felek a tárgyaláson jelen vannak — kihirdetendők, s ha netalán azon körülmény jönne közbe, hogy a per mindjárt tárgyalás után ítélettel be nem fejezhető is, azért a később hozott ítéletek nem kiadandók, hanem azok a felek megidézésével kihirdetendők.

Hogy az ilyenü ítéletek kézbesítés utján közlése nem törvényes, világosan kitűnik a 125-ik §-ból, mely szerint a határozattal meg nem elégedő fél, mindjárt a határozat kihirdetésekor tartozik bejelenteni felebbezését vagy semmiségi panaszát, s eziránt a bíró által megkérdezendő.

Tehát, ha áll a fentebb idézett curiai döntvény, mi ként felelhet meg a bíró a most idézett 125-ik §-nak? Ezek után áttérünk a felsőbb bírói határozatok közlésére.

Igaz, hogy ezek közléséről intézkedni perrendtartásunk teljesen megfelelkezett, — miután azonban a sommás ügyben hozott felsőbb bírói határozat, akkor is csak sommás határozat marad, ha azt felsőbb bíróság hozza meg, ez elvből kifolyólag azokat is a felekkel kihirdetés — s nem pedig kézbesítés útján tarjuk közlendőknek.

Állításunk mellett szól, a 254. §. is melyszerint a kötelezettség teljesítésére kiszabott határidő sommás perekben az ítélet kihirdetését közvetlen követő napon veszi kezdetét e §. általános kifejezése alatt úgy hisszük éppen úgy értendők az első, mint a felsőbb bíróságok határozatai.

Meggyőződésünk az elmondottak után az, hogy sommás ügyben az ítélet egyedül a fél meg nem jelenése miatti elmarasztalás esetében kézbesítendő, minden más esetben pedig az kihirdetés által adandó tudtul a feleknek, s ha az ily kibirdetésre törvényszerűen megidézett fél meg nem jelent, a bírói határozat a kihirdetési határnapot közvetlen követő naptól számítandó 8-ik napon reá nézve jogerejüvé válnak tekintendő.

Fővárosi levél.

Buda-Pest, 1873. aug. 17.

„Nunc venio ad fortissimum virum“ akarám, mondani: fortissimos viros!

Az én szokott tárgyamát a fővárosi politikai élet quállámsását nem észlelhetvén magam körül, mert

minden csöndben van; és mivel, hogy cholera, öngyilkosságok, tüzvészek, fiákker legázolások, asszonyi veszekek és más ilyes az ember életét megkeserítő szerencsétlenségeknek nem óhajtok kronikása lenni: ma egy kiváló tárgyra hívom fel tisztelt olvasóm figyelmét az utolsó hét eseményeiből — a tárgy maga ugyan nem egységes, hanem az eszme (?) mely átlengi, egy.

Van e dicső nagy magyar hazának egy szörnyű nevetséges, tragikomikus politikai pártja, a mely magát szélbálnak nevezi; tökéletesen helyes az elnevezés, mert szél nagyon sok van benne, balgatlanság még több! Ennek a nagy hirhedségű pártnak van két extra faintos tagja, szinte mondhatnám táltosa, úgy is kifejezhetvén magamat, hogy bűnbakja, — ki ne gondolna e helyen „Están”-ra és „Sanyi”-ra? Estánra, kinek orrán a legszebb borvirág nyílik széles e hazában és Sanyira, kinek sarkantyúja, dacára honfiúi nagy bújának, a legvigabban peng a nagy magyar alföldön!

S valjon ki és mi juttatá e két, rózsás kedélyű kebelbarátot oly országos hirre? és mi okozza most is, hogy én a székelyföld fia az anya vidéknek róluk írok? ... A „Borsszemjankó.” Mióta a nevezett két busongó honli a kisyárosi kocsmák s a falusi dáridók helyett a haza, komolyságot és értelmet kívánó zöld asztala mellett ültette föl tanyáját, — mert ők az ország házát is csak ilyenek tekintik — azóta ők lettek leghálásabb tárgyai a mindenesetre legjobb magyar érzéslapnak, mely mult heti számában újra reá tér két szerelmes kintzöttjára s elkezd nem közönséges sikerrel leírni eme valódi bajadók világkiállítási utazását, mely némi részben hasonlatos a hajdani peleskei nótáriuséhoz. Ajánlom a tisztelt olvasó közönség figyelmébe a mulatságos olvasmányt.

De menjünk tovább, a tér melyre jöttünk, nem hálátlan s kivált több időnk s helyünk ha volna, sokat tarlozhatnánk, mert a szélbál párt bár számra nézve kicsiny, de vad emberekben igen gazdag (tisztet a fölötté csekély számú kivételeknek). Egyik közülük valami idéten, esztelen, elkeseredett kedélyű, beteges, nyáron is bundában mászkáló alak, valami Majoros (talán nevének megfelelő; hivatalra alkalmas is volna) előáll s minden módon kezébe akarja keríteni a magyar hölgy közönség emancipációjának zászlaját, nó lám, s pedig sokra fogadnék, hogy mai napság a magyar nők kilencz tizedrésze egyenkint sokkal eszesebb, értelmesebb s feladatát minden esetre sokkal tisztábban fel fogja, mint pakulár — vagy igazmajoros uram. Nó derékul és rendre utasítá a hivatlan tolakodót „egy nő” a „fővárosi lapokban.” Ez a bizonyos személyiség szintén Magyarországi képviselője.

Az utolsó, kiről ez alkalommal megemlékezem, már szerencsére nem képviselő, hanem azért nagy személyiség választottak seregében, a jeles hazafiak szörnyűszült él-czeinek (?) fájdalom a jóhiszemű s könnyen félrevezethető

magyar köznép előtt eléggé ismert „Ludas Matyi.” Eme ludtollas, félre vágott kalapos betyárról nem is kellene tán szólanom, de egy körülmény közt, s ez azon öröm, hogy valahára még a csekélyebb miveltségű nép is hátat fordított goromba és sületlen lapjának, — melyben közelebbről is hazánk nagy fiát D. F.-et ökörhajcsárnak s az egész pártját ökörsordárnak ír és rajzoló, s most életében Ludas Matyi is megtette az első okos (?) lépést midőn elhagyta a lapírást s felesapott kocsmárosnak, hol még nyilhatik alkalma elválhatlan fokosát is használni olykor olykor, s hol a vizet is öntudatlanabbul megfizetik neki az emberek, mint az újságban.

Bocsánatot kérek, hogy ezuttal ilyen nem épen finom tárgyról írtam, de ha jól emlékezem, azt mondja az írás: „Vizsgáljatok meg mindent s a mi jó, azt tartsátok meg.”

Marosi.

Mi hír külföldön?

— Ugy látszik, hogy a baj a franciaországi fuzionistákra nézve sem jár egyedül. A frosdorfi kibékülési jelenet annyira elérékenyítette őket, hogy nemcsak a legitimista elv diadalát tarták bizonyosnak, de világga bocsáták azon hirt is, hogy Metz, mely a francia-német területen a legfontosabb pont, ki fogja bocsátani körmei közül a német. Mire nem téved még a politikus is ha ábrándjai után indul.

A lapok közelebbi hírei szerint: Mac-Mahonban a bonapártiak iránti vér nem vált még vízzé, s erőlesen tiltakozik, hogy a királyság a nép megkérdezése nélkül visszaállítható lenne. A párisi gróf sem oly engedékeny, mint jóslgatták. Don Carlost nem akarja Spanyolország törvényes uralkodójának elismerni, ezen kívül még abba sem akart beleegyezni, ha azon esetben, ha Chambord tronra jutása nem fogna sikerülni, maga is lemondjon igéyeiről. Az orleanista képviselők pedig azzal nem tudnak megbarátkozni, hogy a jezsuita Fallou s a hegy-mögi Dupanloupval egy követ fujjanak. Még más baj is van. A bonapártiak érezvén, hogy ki vannak játszva, nyiltan lázadással fenyegetőznek. Utoljára a repulicánusok is kezdenek mozogni. Allitják, hogy eddigelé 300 képviselő nyilatkozott volna fússio. ellen. Ugy látszik a körülmények igazat adnak az öreg Thiersnek, ki a fúsiót előre lehetetlennek állította.

Spanyolországban még mindig foly a polgárháború. Ma egyik, holnap a másik párt van előnyben, az ország pedig mindig hátrányban. A cortes 80000 tartalékos behívását határozta el. Ezzel szemben a caristák 12000 főre szaporodtak volna.

A déliek lázadása jobbadán Carthagenára van szorítva. A tulzók itt is hívek párisi tesvéreikhez. Bizonyosnak látszó bukásukat örökitendők, a bagnet megnyitották s 1500 gályarabot fegyvereztek fel ügyök védelmére.

Hogy a sok szomorú dolog után egy kis üdítőt találhassunk, el kell távoznunk a continensről, túl messze tengeren a Urugueyui köztársaságba. Itt a közelebbi nem-

zetgyűlés arról vett tudósítást, hogy a rend és béke nem szűnt meg uralkodni. A mult évi aratás igen jutalmazó volt, a bányáipar, kereskedelem naponkint haladnak, egyedüli baj a munkás kezek hiánya. A kormány több rendbeli telepítő vállalatai Amerikában épen nem, Európában is csak kis mértékben sikerültek.

A székely főváros jövője. Lehetnek olvasóink között elegenden, kik városunk jövőjére nézve nem a legsebbe reményekkel biztatják magukat — lehetnek olyanok, kik szomorú hallgatással felelnek e kérdésre, hogy valjon van-e a székely fővárosnak jövője? — Mi nem. ilyen meggyőződésben vagyunk. Igaz ugyan, hogy indóházunk épülésekor az első vasuti mozdony fűtőlésekor oly fényes ábrándokban ringattuk magunkat, hogy a tapasztalt valóság még félenyre sem tölti ki az ábrándok után fennmaradt ürességet; igaz, hogy mindedig többnyire onnan vártunk eredményt, hova legkevesebbet mi munkáltunk közre, de ezt átlátva, csalódásunk után jobban és szebben építhetjük a közös jólét, a haladás nagy épületét.

Hasznos intézményeink jobbadán még a kezdet rögs útján haladnak; a köz művelődésre leginkább ható intézményeink, egyenkint még nincsenek meg s reményünk is ezideig nagyon halvány színekben tüntették föl ez irányba való haladásunkat. Kaszinónk kevés részvétellel mindig nehézségekkel küzd a fennállásban; egyenlőségi-körünk sem sokkal kedvezőbb körülmények közt van; dalárdánk a középszerűség legsalsóbb fokán mindig egy helyen maradnak; lövöldénk nincs, kérdés: lesz-e; gárdakodó egyletünk csigaléptekkel mozog e megalakulá felé, — szóval minden irányban csak készülődésekkel találkozunk, — nem is említve azon intézményeinket, melyek városunk emelésére nézve tennivalók lennének, s melyeknek tervei évek óta hevernek. Ez egyébiránt nem annyira tőlünk, mint városunk tanácsától függő kérdés — ezuttal más irányból akarunk a kitűzött kérdés megoldása felé törekedni.

Tudjuk, hogy városunk polgársága ez ideig nagyrészen a politizálás meddő foglalkozásával pazarlá erejét, vagyonát és pénzét. Tudjuk azt is, hogy a politizálásra fordított idő, pénz és erő nem hogy jót nem eredményezett, nem hogy kamatozó tőkét nem képviselt, sőt inkább anyagi és szellemi lövöldünknek volt folyton apadása. Iparunk pangása, lazult állapota nagy részben ez ok miatt állott be, — de hogy valóban beállott, az kétségtelen. A mi városunk jövője legnagyobb részben iparosaink mikénti foglalkozásától, iparosaink munkásságától függ. A politikával való foglalkozás nem mindenki által hoz létre hasznos eredményeket és egyáltalán tüzetesen foglalkozni a politikával azoknak, kik családi tűz-helyők körül más, a mindennapi élet kérdésével járó foglalkozásra vannak hivatva, valódi hibául tekinthető. A

TÁRCZA.

Egy körséta a bécsi világkiállításon.

Tegyünk egy körutat a világtárlaton — főként az ezután feljövők kedvéért, s nézzünk szét — habár futólag — ezen legszebb versenyteren, melyen nem mint hajdan, a nyers erő — legfeljebb ügyességgel s kitartással — küzd, hanem az emberiség haladásának legáldást-hozóbb tanuságai: tudomány, művészet, ipar, gazdaszat s a munka minden nemében versenyeznek az előrehaladottabb országok népei, kimutatni törekedve az általános műveltségben való előhaladásukat, életrevalóságukat.

A kiállítási térre, mely a Praterben egy angol mért-földnyirel néhány öllel hosszabb (825°), s mintegy fél akkora szélességű területet foglal magában, a város minden részéről közlekedő különböző kocsikok, a 31 kapuval, s 4 főbejárással ellátott kerítésen több oldalról lehet ugyan bejutni, de az omnibuszok és lóvonatu vasuti szekerek legtöbb embert a keleti és nyugoti főbejáratok felé visznek, s így a középponttól távol.

Tekintve az első benyomás maradandó hatását, ajánlatos, hogy a látogató először a Rotundába menjen be. Ez okból, a ki nem magán vagy bérkocsin megy oda, célszerűleg cselekszik, ha vasuton a Zsófia hidon áthaladva leszáll a szekérről, s a pár száz lépésnyi utat gyalog téve meg, a déli főbejáratnál megy be első alkalommal a kiállítási térre s a rögtönzött, de már szép fákkal diszló, tavakkal s szökőkutakkal ellátott „Császári sétányon” át a Rotunda déli nagyszerű Portáléjához érkezik.

A főépület közepén fekvő körcsarnok, — melynek átmérője, az oszlopokon kívüli részt is bele véve, mintegy 70 ölnyi, a belső alantabb tekvő része pedig 50 ölnyi — merészen emelkedő magas kupolájával, építészeti tekintetben is megragadólag hat a belépőre. A benne nagyon is vegyesen elhelyezett tárgyak önmagukban, mint egy kis külön kiállítást képeznek. Itt nem egyes országok, vagy külön műtárgyak vannak képviselve, hanem ki a mint helyet nyerhetett. A főbejáratot a „Hias”

nagy gyáros különböző kolméi s drága szőnyegek foglalják el, melyekből még a felső boltozatra is jut; azután tarka vegyületben váltakoznak ékszer, butorok, faragványok, üvegek, ritka tükrök, képek, szobrok, drága edények, illatszerek, zongorák stb. egész a nagy harangok és ágyukig. Néha valamely zongora vagy orgona szép hangjaival csalja egy-egy művész környezetébe a közönség egy részét.

A körcsarnok közepét nagyszerű, s a széles körű medence minden részéből különböző irány és alakban fűszökellő szökőkút foglalja el, mely nagyszerűségén kívül az által is vonza körébe a látogatókat, hogy vízzel felülditi a légkört; azért a körülötte levő tért rendszeren elfoglalva találjuk, üléseért mindenki 20 krt fizetvén. Arról is bőven van e körben gondoskodva, hogy a kifáradtak, a csinnal berendezett büffettekben frissítőt élvezhessenek, — természetesen nem épen olcsón.

De nézzük, miért tolongnak oly sokan a körcsarnok nyugoti oszlopzatánál? Itt van a főjáró, azok számára, kik a magas kupola alján és tetején körül vonuló külső erkélyről akarják a város és kiállítási tér feletti szép kilátást élvezni, vagy a belső erkélyekről, a magasból nézni le az alant hullámozó tömegre.

A körcsarnokból a keleti oldalra indulva, legelőbb is Ausztria kiállítási helyiségébe jutunk.

Ugy látszik, hogy az egész főcsarnokban a tárgyak elhelyezésére vonatkozólag egy meghatározott rendszer nem volt fölállítva; hogy például ugyanazon vagy egyenmő tárgyak mindenik osztályban, egymás mellett egy bizonyos oldalon, s lehetőleg időszaki fejlődésük szerint legyenek berendezve, s ugyanazon sorban kapná meg a néző más országok osztályaiban a hasonnemű tárgyakat, a mint volt a párisi kiállításon, — hanem mindenik ország rendezte saját kiállítását, a mint előnyösebbnek látta, vagy az egyes kiállítók is akarták, az egyenmő tárgyakat is elszórva, ugyanazon oldalon egyik ékszer, másik képet, szőnyeget, butorait, faragványait vagy edényeit stb. helyezve el. Meglehet, hogy a gyönyörködés végett szemlélőre e változatosság kellemesebb, de a kuttatóra a rendszer bizonyosan előnyösebb lett volna.

Ausztria, a főcsarnok keleti felében 120 öl hosszúságban s északra és délre 4—4 szárny csarnokkal — el-

foglalja a kiállítási főépületnek, (melynek hossza mintegy 480 öl, szélessége 115 öl) egy negyed részét. Az osztrák kiállítási minőségi tekintetben is kiállja a nyugoti tartományokkal a versenyt, de ugy látszik, hogy ez alkalommal tömeges kiállításával is akart imponálni, a mint házigazdának tennie kellett is, lehetett is. Ily nagy térben elhelyezett egyes tárgyak részletes leírása nem ily általános tudósítás szűk keretében foglalható.

Tovább haladva a csarnok minden oldaláról hullámzó háromszinű lobogó hirdeti, hogy hazánk is igyekszik, a mivelt államok között az őt megillető helyet elfoglalni s kultur fejlődéséről nyilvános tanuságot tenni: kiállított tárgyai a főcsarnok hosszában 20 ölnyi tért foglalnak el északra és délre nyúló egy-egy szárnyteremmel, sőt a közbeeső udvarok egyike is be van építve a horváth kiállítási tárgyak számára.

A csarnok kiváló díszszel van ékítve, s rendezve, s kiállított tárgyaival, ha nem versenyezhet is az előrehaladottabb nyugottal, de bizonyos, hogy többek várakozását jóval felülmuta, s annyi mellőztetés és téves ismeretetés után legalább a mivelt világ jobban kezd ismerni, és létezésünket tagadni senki sem fogja. A többféle műtárgyak mellett, melyek között jölesett városunkból küldöttket is látói — mindenki elismeréssel nyilatkozik a m. k. vallás és közoktatási miniszterium által berendezett tanügyi gyűjteménykiállításról. Koller fényképei alig ha nem a legelsőek e nemből az egész kiállításon. A jól csoportosított s találólag alakított honvédsereg kiállítás, — mint egyedüli a maga nemében — mindenkire meglepőleg hat.

Ki nem lát itt mindent, mit kiállítva látni óhajtana: még ne ütődjék meg, mert sok tárggyal fog még találkozni a külön épületekben elhelyezett nagy műgép és gazdasági térmény kiállításokban, hol mindenik ország újabb külön csoportosítva foglal helyet.

Tovább keletre, csaknem hasonló terjedelmű helyen Oroszország kiállítási helyiségébe jutunk, mely ez ország-nak is haladására mutat. Tanügyi kiállítás várákázson felüli, hanem marad csak mintaképek, hanem jövőre általánossá válik. A malachitból készült nagybecsű zöldes asztalok és vázák feltűnően szépek.

Ezentul a főcsarnok közepén Görögország kiállítá-

— **Gráf Ferencz** erdő-szentgyörgyi orvos, egy a kibédi községi előjáráságtól kiállított igazolást küldött be hozzánk, annak bebizonyítására, hogy ő semmi föltételeket nem szabott a falu községének a cholera betegek orvoslásért, minek folytán oda módosítjuk lapunkban róla tett kárhóztató észrevételeinket, hogy nem a falu községének, hanem a közigazgatási hatóságnak tette a föltételeket. Ügye, — a mint értesülve vagyunk — a törvényszék előtt áll; ha ez fölmenti, mi is a legnagyobb készséggel visszavonandjuk a lapunkban reávonatkozó kárhóztató passzusokat, mert mi érdemtelenül senkit is megbántani, annnyival is inkább megróni nem kívánunk.

Jakab Elek befejezván a székely pályadíjra adakozások gyűjtését, most a petrozsényi templomra kéreget. Nem volna-e jó magát kineveztetni országos koldusnak?

Törvénykezés.

A m.-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilván. ülésében a 1873. év aug. hó 25-én és következő napjain következő ügydarabok fognak előadatni

I. Tanács polgári ügyekben.

Ferencz Károly k. t. r. b. által.

Ifj. Botos Ferencznek id. Botos Ferencz e. 450 frt i., König Henriknek Hertel György e. szerződés telj. i., Daczó Jánosné az erd. r. chat káptalan és társa e. igény pere, Benedek Kerestély Benedek Ferencz e. számadás felhív. i., gr. Teleky Sámuel és társa Makfalva község e. zárlat ügy i., gr. Teleki Sámuel és társa Makfalva község e. zárlatügy i., gr. Teleki Sámuel és társa ügye i., Verdia Vaszilie Brumbain Vaszi e. a szerződés teljesítése i., Szotyori Ferencz Nagy János s társai e. tulajdon per i., Buldea Tanaszie Iuj Juon Buldra Domicia Iuj Petru e. örökrész i., a m. kir. kincstárnak gr. Kun Sarolta szül. Somleori e. zálog visszaváltási jog feljegyzése i., Elekes Klárának Prégán Péter e. vételár felosztása i., Biró Pál és Mária ügye telekkönyvi beiktatás i., a m. kir. kincstárnak Kupsa Juon e. telekkönyvi ügye i., a m. kir. kincstárnak Salvin Lukács e. telekkönyvi

ügye i., a m. kir. kincstárnak Rusz Szimion e. telekkönyvi ügye.

Csergedi János k. t. r. bírő által.

Grama Sarika Grama Jakab e. fekvők iránt, Pilku Samfira Naricza Juonucz e. fekvők i., Meda Josif Trimie e. fekvők i., Csuk G. H. Miklós Bangrot Frigyes e. 390 frt i., Klanber Simon Spitner Moricz e. 50 frt és 72 frt 90 kr i., Frink Petru Frink Lázár e. tulajdonjog i., Pap Károly Bogdán Samvila Komsa e. egy szántó i., Miku János Puskáriu János e. fekvők i., Taglicht Sámuel Grosfeld Jakab e. 749 frt 45 kr i., Lázár Imre Somodi János és társa e. fekvők kiszakítása i.

Pogány Károly k. t. r. b. által.

Maros-kopinki Fosztó Gézának Fosztó László e. haszonbér és kártérítés i. követelése, pesti biztosító intézet Melczér Jakab e. 100 frt 16 kr megfizetése i., Bindusz Mária Takács János hagyaséka e. szolgálati bér i., Desseffy A. Zándor P. Zándor J. né és Desseffy J. Bota I. ör. e. haszonbér megszüntetése i., Csekme Tamásné Balog József tartozás elégtételéért, Debreczy Ferencz Hadnagy Ferencz e. kötelezettség teljesítése i., Szőresey Simon Szőcs Ferencz e. sommás visszahelyezés i., Csutak Péter Pávai Mátyás e. sommás visszahelyezés i., Wargyasi M. Ferencz Kovács Anna e. adósság törlesztés i., Földváry Ferenczné Thuria Antonia hagyatéka i., Bács Mihály e. kártérítés iránt.

Dózsa Miklós k. t. r. b. által.

Gruber Lipótnak gr. Toldalagi Victor e. perújítás iránti ügye, Ocsvay Ferencznek Biró Pálné szül. Györffy József e. zálogos fekvők kibocsátása iránti pere, Petrica Joannak Dobra Trimie Pitim e. 60 frt i. ügye, Erzse M. Györgynek Soos Pál e. 12 frt i. pere, Brassó városának Csere Samu e. viz jogbani megháborítás i. pere, Csiki Mártonnak Kádár Farkas e. 15 frt i. pere, Szébeni G. Saftának Negre S. Bftimie e. 85 frt 50 kr i. pere, Zoltáni Dánielnek Barra József e. 5 frt i. pere, Parazkiva Niszle Gunea és társának Neagiv Josif e. birtokhb. iránti pere.

II-ik Tanács polgári ügyekben.

Pipos Péter k. t. r. bírő által.

Román Juon Szokol Juon e. egy szállóhelyiség i., Ricsán Juon Hasa Juon e. drb. fekvőség i., gr. Lázár

Kálmán Groza Alexandru e. haszonbér megszüntetése i., gr. Lázár Kálmán Kezán Pável e. haszonbér megszüntetése i., gr. Lázár Kálmán Karagucz Jika s t. e. haszonbér megszüntetése i., gr. Lázár Kálmán Csuka Zaharia e. haszonbér megszüntetése i., Pap János Bálint Ferencz e. két köből gabona i., Császár Dánielné Császár Mózes e. egy szántóföld terménye i., Bodosi Mihály Batális Ferencz e. 70 frt 30 kr i., Simion Tanász Zsurka György e. som. vh. i., Pujkon Ferencz Kurta Angyel e. 45 frt i., Schmidt Mihály Pavel Stan Sportik e. kártérítés i., Blidner Náthán Bota Dumitru e. 31 frt 20 kr i., Hulea Maria I. Nicolai Ávrán Juon s t. e. som. vh. i., Olár Petru Berevai László e. birt. hb. i., Oána Juon és társai Mancileu Lasku e. som. vh. i., Bernád Dávid Csernukán György s t. e. 86 frt 30 kr i., Munteanu Nicolai Bogdán Stefan Alexa e. 105 frt kr. i.

(Folyt. köv.)

Bécsi tőzsdei árkelet

(Aug. 18.)

5% metallique	68.60
5% nemz. államkölesön	72.75
1860. államkötvény	102.25
Bankrészvény	974.—
Hitelrészvény	237.50
London	111.10
Ezüst	104.85
Arany	—
Napoleon arany	8.86
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	77.—
" " " temesi	75.—
" " " erdélyi	75.50
" " " horvát-slavon	77.50

Felelős szerkesztő MENTOVICH FERENCZ.

Főmunkatárs és a jogirész vezetője: Kuti Albert.

HIRDETMEÉNYEK.

(76)

1—1

Kereset és nyemény mindenkinek!

tudakozódhatni, ajánlatot küldhetni „Kereset“ 23. czim alatt e lap kiadóhivatala által.

(79)

1—3

A maros-szentgyörgyi és szentannai vadászatjog az 1873/4-évi vadász idényre haszonbérbe kiadó. B feltételek iránt értekezhetni tulajdonos m. Máriaffi Albert úrral M. Szt.-Györgyön és ügyvéd Szathmári Mihálylyal M.-Vásárhelytt.

(75)

1—3

Ingyen és bérmentve.

küldi meg **Orlicé R.** menyiségtani tanár Berlin, Wilhelmstrasse 5 legujabb

nyemények jegyzékét

tudakozódásokra rögtön feleletet küld.

Bizvást ajánlhatjuk a kérdések tételét mindenkinek.

Fogfájás ellen.

Ezen ugynevezett valódi **indiai kivonat** elmulaszt rögtön minden fogfájást, még azon esetben is, ha a fogok ódrosak.

Azert ezen híres szert minden háznál tartani nagyon ajánlatos.

Kapható: Maros-Vásárhelytt, egyedül

(73) 3—* **Fogarasi J. Demeter-nél.**

(17)

26—*

Legujabb törvénykezési munkák.

Kaphatók Witich J. könyvkereskedésében Maros-Vásárhelytt.

Adótörvények és szabályok gyűjteménye,

községek s különösen jegyzők számára írta: **Till Antal** ára 1 frt 20 kr.

A Telekkönyvi Rendtartás.

és az erre vonatkozó törvények és rendeletek magyarázata tekintettel Erdélyre írta **Zilinszky Imre** Ara 2 frt 40 kr.

Az új szolgabírói hivatal.

kézikönyve

megyei tisztviselők, ügyvédek, jegyzők, és községi előjárók használatára. Ara 2 frt,

Birtokrendezési eljárás

az ország erdélyi részében ára 40 kr,

Kolozsmegye-gyalui egyesbirája által

a községi előjáróságok részére kiadott

UTASÍTÁS

községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyabani.

mintákkal,

Ara 20 kr. — Postánküldve 26 kr.

Törvényezikk a községek rendezéséről Ara 40 kr.

1873-ik évi országgyűlési törv. cikkek 1-ső füzet 50 kr.

Magyarország és Erdély bírósági szerkezete és helyközségeinek legujabb bírósági felosztása, ára 1 frt 20 kr.

Függelék a köztörvényhatóságok, községek és az első folyamodású bíróságok rendezésére vonatkozó törvények és k. ministeri rendeletek gyűjteménye. Egybeillesztette Szeniczai Gusztáv, ára 70 kr.

Az új bélyeg és illetéki törvény, a miniszter utasításokkal, ára 40 kr.

1872-ik Törvények gyűjteménye. Hivatalos 8-ad réti kiadás 1 frt 20 kr, zsebkiadás 1 frt 20 kr.

1872-iki Rendeletek tára. Hivatalos kiadás, Hatodik folyam. Előfizetési ára 50 ivnek Pesten 3 frt. Postán bérmentve 3 frt 80 kr.

A bélyeg- és illetéktörvények és szabályok. A legujabb időkig kiegészített hivatalos kiadás. Ara 2 frt. Kötve 2 frt 80 kr.

Törvény és községek rendezéséről. Magyar ázó jegyzetekkel. Nyolczadrét-kiadás. Ara 1 példánynak 40 kr.

Telekkönyvi oktató.

Írta Ürmösy Boldizsár Ferencz.

2-ik javított kiadás. Ara 80 kr.

Községi Kalauz

vezérkönyv község- és körjegyzők, községbirák, előjárók, s képviselők használatára.

Számos jegyzetekkel és gyakorlati irománypéldákkal, 2-ik a legujabb rendeletekkel bővített kiadás. Írta: **Tóth Lajos.** Ara 4 frt.

Magyar Önügyvéd,

gyakorlati tanácsadó és utmutató a polgári életben előforduló jogügyletek elintézésére, jogügyleteken tárgyazó okiratok és beadványok magyar és német szüvegű iromány példával ellátva, minden osztálybeliek használatára. Ara 2 frt 40 kr.

Írta. **Tóth Lajos.**

Községi közigazgatás vagyongazdálkodás és számadások kézikönyve.

Írta: **Till Antal.**

2-ik javított kiadás.

Ara 2 frt 50 kr.

A m. k. belügyminisztertől, a jegyzői szigorlatra készülőknek ajánlva.